

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

**Ο πυούμενος,
η γκόμενα,
η γούμενα,
και οι δεσμεύσεις**

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

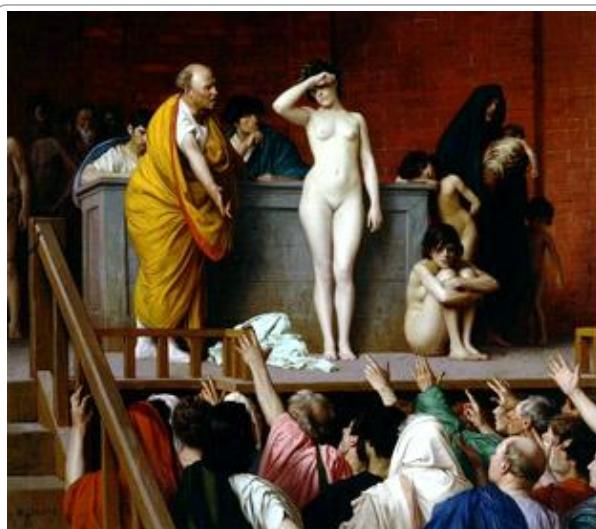
δεσμεύσεις

Τρίτη, 26 Μαρτίου 2013

3:43 πμ

92

Από την αρχαιότητα το ρήμα **δεσμεύω** ήταν συνώνυμο του υποχρεώνω. Αυτός που δεσμευόταν
έμπαινε κυριολεκτικά στα **δεσμά** μέχρι να ξεπληρώσει το χρέος του.
(πβλ Προμηθεύς δεσμώτης)

Σκλαβοπάζαρο στην αρχαία Ρώμη
Slave Market in Rome.
Artist: Jean-Leon Gerome
Ελαιογραφία πάνω σε καμβά

ΕΙΚΟΝΑ 1 : Σκλαβοπάζαρο στο Τούνεζι στην Μπαρμπαριά

Για να λέμε τα σύκα-σύκα αυτή η δέσμευση δεν ήταν αρχικά και τόσο αυτόβουλη. Πειρατές αρπάζανε κάποιον και τον κρατούσαν μέχρι να εισπράξουν τα χρήματα της εξαγοράς του, τα λύτρα.

Επέλεγαν κατά κανόνα πλούσιους ή όμορφες γυναίκες. Αυτοί είχαν περισσότερες πιθανότητες να πληρώσουν τα λύτρα. Υπήρχαν δηλαδή ελεύθεροι άνθρωποι διατιθέμενοι να τους λυτρώσουν*. Το λυτρώνω σήμαινε: καταβάλλω λύτρα προκειμένου να απελευθερώσω κάποιον.

Πολλές φόρες αυτοί οι κάποιοι δεν ήταν και τόσο διατεθειμένοι να πληρώσουν. πχ. ο σύζυγος για την σύζυγο, θεωρούσε την απαγωγή απολύτωση και δεν πλήρωνε τα λύτρα. Τότε ο

πειρατής την εκποιούσε στο σκλαβοπάζαρο στο Τούνεζι στην Μπαρμπαριά (ανοικτό και τα Σαββατοκύριακα) και το εισπραττόμενο τίμημα υποκαθιστούσε τα λύτρα.

ΕΙΚΟΝΑ 2 : Ο Πάπας εκδίδει συγχωροχάρτια τοις μετρητοίς.

Αργότερα το λυτρώνω κατάντησε να έχει μεταφορική σημασία. Ο Χριστός, ήταν ο λυτρωτής των ανθρώπων από τις αμαρτίες. Τα λύτρα ήταν μετρητό παραδάκι, τα σώστρα που καταβάλλονταν στο Ιερατείο. Το Ιερατείο (κν. παπαδαριό) εισέπραττε τα λύτρα για λογαριασμό του λυτρωτή και εξέδιδε το σχετικό συγχωροχάρτι εις πίστωσιν. Είναι άγνωστο αν οι παρεχόμενες εγγυήσεις ίσχυαν πραγματικά. Κανένας κατεργάρης δεν γύρισε στον πάνω κόσμο να μας πει ότι την γλύτωσε. Ούτε ο Χριστός (ο λυτρωτής) εξέδωσε κανένα αποδεικτικό έγγραφο για τα λύτρα που εισέπραξε και πολύ περισσότερο για το που τα έδωσε. Αυτά πέρασαν στη ζούλα στα φαρδομάνικα των παπάδων και πιθανότατα ο Κύριος δεν το πήρε χαμπάρι, αν και παντογνώστης.

Πωλούνται συγχωροχάρτια: Τρέξε κόσμε!

Ο Ε. Ροϊδης περιγράφει με το γνωστό βιτριολικό του χιούμορ την πολιτεία του πάπα Ιωάννη κβ' κατατρίβοντος τον βίον εις αναζήτησιν της φιλοσοφικής λίθου* και τέλος ανευρίσκοντα αυτήν διά της συντάξεως πίνακος, ενώ εσημειούστο ακριβώς η τιμή της αφέσεως παντός αμαρτήματος, φόνου, κλοπής, βιασμού, φαρμακείας ή άλλου.

*) αχλημιστική μέθοδος κατασκευής χρυσού από μολύβι.

Η **πίστωση** είναι η εμπιστοσύνη που δείχνει ο **δανειστής** στον **δανειζόμενο**. Είναι η **πίστη** δηλαδή ότι τα οφειλόμενα θα εισπραχτούν. Η πίστη όμως είναι **πεποίθηση** που δύσκολα κραταιώνεται. Επικουρικώς **έδεναν** τον δανειζόμενο ώτο γιό του ή την γυναίκα του μέχρι ο δανειζόμενος ή εκπρόσωπος του, να επιστρέψει τα δανεισθέντα. Λέμε και σήμερα **τον έχει δεμένο** (μάλιστα και τον έχει δεμένο **χεροπόδαρα**) αλλά εννοούμε τον έχει βάλει να υπογράψει συμβόλαια και να δώσει εγγυήσεις ότι η καταβολή θα γίνει εγκαίρως και με τις δέουσες προσαυξήσεις (τόκους). ΦΡ «**εις πίστωσιν**» χαρακτηρίζει ενεργεία που κραταιώνει την πεποίθηση ότι το οφειλόμενον θα καταβληθεί.

Το τέτοιο δέσιμο οι πατέρες του δικαίου, οι Ρωμαίοι, το έλεγαν **obligatio** που θα πει δέσμευση (Ob+ligo=δένω, δεσμεύω) Η **λύση**, η **απολύτρωση** λέγονταν **solutio** = λύση. Το **ego ti absolvio** των καθολικών παπάδων σημαίνει σε συγχωρώ. Κάτι σαν **το αφέονται σοι αι αμαρτίαι**. Προνόμιο που έχουν όλοι οι παπάδες κληρονομικώ διακαίωματι από τους Αποστόλους. Οι Απόστολοι έχουν πάρει την εντολή άνωθεν όπως λέει το κατά Ιωάννην : 'εάν τινών **αφίετε** τας αμαρτίας **αφίενται** αυτοις' (το ακούμε την Κυριακή του Θωμά και μάλιστα σε πολύγλωσση έκδοση για να το εμπεδώσουν και οι παρεπιδημούντες μετανάστες).

Οι λογιών λογιών δεσμεύσεις περιγράφονται και ρυθμίζονται από το **ενοχικό δίκαιο**. **Ενοχος** δεν σημαίνει μόνον τον πιστοποιημένο τελεσίδικα παραβάτη του ποινικού νόμου . Σημαίνει γενικότερα και κυριολεκτικά αυτόν που είναι **μέσα**. Εν+έχω = κρατώ **μέσα**. Μήπως και σήμερα δεν λέμε για τους ένοχους τον έκλεισαν **μέσα** [στην φυλακή] και ο Αστυνόμος δεν απειλεί : Θα σε κλείσω **μέσα**; **Έχουμε μπει μέσα** λέμε και όταν οι δαπάνες υπερέβησαν τα έσοδα δηλ. είμαστε υποχρεωμένοι αλλά και υπερχρεωμένοι.

Άρα και ο υπόχρεος, ο **obligatus**, ενέχεται (είναι **υπόχρεος**) για την δόση .βλ. **ligo** και **lego**

Στην ψυχολογία η αίσθηση της υποχρεώσεως δημιουργεί **ενοχές** και μιλάμε τότε για **ενοχικό** άτομο, χωρίς να το συνδυάζουμε με το **ενοχικό δίκαιο**.

Οι μεταφορικώς εννοούμενες δεσμεύσεις, της μόδας σήμερα, σημαίνουν τις **υποχρεώσεις** και το ρήμα **δεσμεύω** (από τα κυριολεκτικά δεσμά, δεσίματα) σημαίνει **υποχρεώνω** κάποιον.

Μια σημαντική **δέσμευση** (υποχρέωση) ήταν η **μνηστεία** (ο αρραβώνας). Η υποχρέωση που αναλαμβάνεται με την υπόσχεση κάποιου να νυμφευθεί κάποια. Η υπόσχεση στην πρώτη φάση δίνονταν προφορικά (ΦΡ. Δώσανε λόγο, καθένας από τους δύο υποψηφίους ήταν **λογοδοσμένος**, **λογοδοσμένη**. Δεμένος δηλαδή δια λόγου). Το δέσιμο ήταν πάντοτε συνυφασμένο με την εγγύηση και την υποχρέωση. Το **έδεσε σε ψιλό μαντίλι** = το διασφάλισε το σιγούρεψε. Σε δεύτερη φάση συντάσσονταν και τα σχετικά έγγραφα, τα προικοσύμφωνα. Όπως η κατασκευή κάθε πράγματος έτσι και η σύνταξη του έγγραφου λέγεται **φτειάξιμο**. (Από το μον ευθειάζω< ευθύς, όρθιος, καθετος). Λέμε λοιπόν ο Χ με την ψ "τα φτειάζανε" [ενν. τα χαρτιά, τα συμφωνητικά] δηλ **αρραβωνιάστηκαν**.

Στο Κυπριακό ιδίωμα η μνηστευμένη γυναίκα λέγεται **χαρτωμένη**. Το αρραβωνιάζω λέγεται **χαρτώνω**. 9453.420 [480]

Χαρτωμένος είναι ο «αρραβωνιασμένος» (από το χαρτί τού προικοσυμφώνου).

**’Αππεξωθιόν σου ’διάβηκα κεῖδα κερκά κή ἄφταιναν,
κή ἀκουσα πῶς χαρτώννεσαι καὶ ’χω μεάλην ἔννοιαν.**

Αρμαζω : παντρευομαι.(Κυπρ) μον. Ορμάζομαι απότο αρμοζω.

[Κυπριακή Διάλεκτος της Ελληνικής Γλώσσας](#)

Και σε ακριτικό του Διγενή της Κύπρου

‘**Η πάρτες ἐν’ μὲ τὸ ψηφίν, οἱ τοῖχοι μὲ τὸν τόρνον
καὶ ’ τὰ παναθυροκάμαρα κρέμεται τὸ λοβάριν,
’ποπανωθὺδν τοῦ λοβαρχοῦ μία κόρη ἀγκρισμένη,
ἐπιλάσσασιν καὶ ὅωκάν την τοῦ Γιάννη χαρτωμένη.
Κείνη τοῦ Γιάννη ἐν πρέπει, τοῦ Διένν’ ἐν’ ποῦ πρέπει.**’

Στα Φάρασα της Καπαδοκίας αρραβώνιζαν, “**σεμάδευαν**”, τα κορίτσια από 12 χρονών. Πιθανόν παλιά να στιγμάτιζαν την αρραβωνιασμένη στο μέτωπο με ένα σημάδι και έκτοτε την έλεγαν **“σεμαδεμένη”**.

[ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΦΑΡΑΣΙΩΤΙΚΟ](#)

Το πράγμα έχει και ανάλογη τελετή, τη μνηστεία, που τώρα πια γίνεται ταυτόχρονα με το γάμο (**Άρραβωνίζεται** ο δούλος του Θεού Χ την Δούλη του Θεού Ψ, εις το όνομα του πατρός ...). Δηλ. πρώτα δεσμεύεται (αν και ήδη δούλος) και μετά στέφεται. Η τακτική "δυο σε ένα" δεν είναι εφεύρημα των σημερινών σαμπουάν. (πβ. Βάπτιση + Χρίσμα).

Όμως ο **αρραβώνας** γενικά σημαίνει ποσό που καταβάλλεται ως εγγύηση. Ο λήπτης του **αρραβώνα** δικαιούται να τον κρατήσει αν δεν πραγματωθεί το συμφωνηθέν. Αν και ξεκίνησε από τα ελληνικά, σήμερα λέγεται με το Λατίνο -ιταλικό του όνομα **καπάρο**. (Λατ. **Arra** = αράβων)

caparra από το Λατινικό **CAPERE** παίρνω και **ARRA** Μτφ. δέσμευση, υποχρέωση σαν απόδειξη ασφάλειας ότι το συμφωνηθέν θα δοθεί, ότι η συμφωνία θα τηρηθεί. μσν και συγχρ. **καπάρο**.

Η δέσμευση δημιουργεί ένα **δεσμό** (ΜΤΦ. μια έννομη σχέση). Έτσι μια σοβαρή **σχέση** ερωτικού και συναισθηματικού χαρακτήρα λέγεται **δεσμός**.

ΦΡ. Είχα κάποτε ένα **δεσμό** με μια συνάδελφο ...

Ο **δεσμός** γίνεται βέβαια με σχοινιά ή αλυσίδες, πολύ συχνά λέμε ενώθηκαν με **τα δεσμά του γάμου**. Ο δεσμός στα Λατινικά και ιταλικά λέγεται **legame**, από το Λατινικό **ligo** = δένω, συνδέω, αρμόζω.

Από εδώ και τα **liga** (πβλ Europa League), collegio, legione, collega, logia, lotto

legare = lat. **LIGĀRE** che cfr. col gr. **LÝGEIN** o **LYGÖEIN** *piegare, annodare, lýgos vimine*, dalla stessa radice del sscr *ling-âmi piego, â-ling-â-mi abbraccio* d'onde l'ant. slav. *loza* per **logia tralcio, boem. loza vite, polac. loza scudiscio lit. lauzas ramo, lugnas pieghevole*, (v *Obliquo* cfr. *Littore, Lotta*).

Stringer con fune, catena, vinco o altra sorta di legame: opposto a Sciogliere.

« Legarsela al dito » vale Tenere bene a mente qualche torto ricevuto, dall'uso che hanno alcuni di legarsi al dito un filo o nastro, come ricordo di cosa da fare, dire ecc.

Deriv. *Léga; Legaccio; Legàme* (lat. **ligamen**) *Legaménto* (lat. **ligamèntum**); *Legatòre-tríce Legatúra*. Comp. *Alleàre* = *Allegàre; Collegàre Obbligàre; Rilegàre*. Cfr. *Gomena*.

[VELI Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana - Ottorino Pianigiani.](#)

Παρατίθεται αυτούσιο το λήμμα για να δείτε και καμία γκόμενα στο κάτω-κάτω της γραφής

Legame < λατ. **ligamen** = δεσμός.

Γίαυτό και λέγανε οι παλαιοί για τον φίλο της κόρης τους "**ο λεγάμενος**" (όχι από το ελλ. λέγω = αυτός για τον όποιο μιλούμε, αλλά ο λατινικός **δεσμός**). Ο λεγάμενος ήταν ο δεσμευμένος, ο **"δέσμιος"**, ο **γκόμενος** (ο επίσημος ερωμένος). Σήμερα το "επίσημος" πήγε περίπατο, γκόμενος λέγεται και ο ημιεπίσημος, ο περιστασιακός και ακόμη και ο υποψήφιος ερωμένος. ΦΡ. "**είναι ωραίος γκόμενος**"

Από το **legamina** προήρθε η **γούμενα** (το "le" το πέρασαν για άρθρο και το κόψανε) η **γουμενα** είναι το σχοινί, το **παλαμάρι** του πλοίου, ο **δεσμός** του πλοίου με τη στεριά. Γενικά ο δεσμός και **γκόμενα** η ερωμένη.

Σκέπτομαι και μια άλλη ερμηνεία, πιο Ελληνική: Τα [ηγούμενα](#) [**πείσματα** = σχοινιά*]. Δηλαδή τα σχοινιά που προηγούνται του πλοίου κατά το πρύμισμα, τα λεγόμενα και **πρυμνήσια** και **πρυμάτσες**[1], ουσιαστικοποιήθηκαν σε **ηγούμενα**. Το ηγούμενα αργότερα το αντιλήφθησαν ως θηλυκό: 'η γούμενα' και από τους Έλληνες το υιοθέτησαν και οι Ιταλοί αφού ταίριαζε και με το **legame**.

Τα **ηγούμενα πείσματα** είναι μια διατυπωση του Σαράφη⁹²⁹⁰

Στην επισημη ορολογια του Πολεμικου Ναυτικου λεγονται **αγόμενα** (επειδή άγονται : **τραβιώνται**) που και αυτό ευκολα μπορει να γινει τα αγόμενα> τ' αγόμενα > τα γόμενα>η γόμενα > η γούμενα> It. Gomena>γκόμενα (αντιδάνειον)

*261.765

***πείσμα**], -ατός, το (από το πείθω)· το καλώδιον (χοντρό σχοινί), με το οποίο ή πρύμνη των πλοίων προσεδένετο στην ξηρά || γενικώς, κάλως, καλώδιον, «παλαμάρι, καραβόσκοιν». — Μτφ Αυτό στο οποίο , δυνατόν κάποιος να έχει εμπιστοσύνη, το αντικείμενο εμπιστοσύνης.|| Μτφ. Η ιδιότητα του

σχοινιού ή επίμονη, η εμμονή, πεισμονή, το αμετακίνητο.

Φρασεις

Παραθετω φρασεις που συσχετιζουν την γούμενα (σχοινι) με τη γκόμενα (ερωμενη)

Χάριν αστειότητος μπορούμε να συγκρίνουμε δυο φράσεις :

Οι γκόμενες κάνουν πείσματα (οι ερωμένες επιμένουν/έχουν εμμονές)

με το **Οι γούμενες είναι πείσματα** (είναι σχοινιά)

Επιασε μια γκομενα

Τραβαει πολλές γκομενες

Αυτή είναι πολύ γκόμενα, σε τραβάει βρε αδελφε μου! δηλ ελκυστικη (και οι δυο λεξιεις τραβω και ελκυω σχετιζονεται με το σχοινι)

Πβλ. Επιβεβαιώνει τη σχεση με το άγομαι = τραβιέμαι μια φράση που λέμε και σήμερα "**αυτή [η γκόμενα] τραβιέται με τον Αρη**".(καλομελέτα κι'ερχεται).

Το πάκτον (βλ. λεξη στο βυζαντινο λεξικο) είναι η σύμβαση, ένα ειδος δεσμευσης,

πακτόω, (πακτός) δενω, κλεινω , ασφαλιζω ,

Πακτῶσαι : Αργιλοχος.187;

δῶμα πάκτον : κλειδωσε το σπιτι,

Σοφοκλέους Αιας.579;

μοχλοῖς καὶ κλήθροισι τὰ προπύλαια πακτοῦν.

Αριστοφάνης Λυσιστράτη. 265.

Η λέξη επέστρεψε ως αντιδάνειο κατά τους βυζαντινους χρονους από τα λατινικά

Πάκτον< Λατ. Pactum = το συμφωνηθέν (πβλ οι συμφωνιες πρέπει να τηρουνται = pacta sunt servanda).

499.411

πακτεύω : συνάπτω σύμφωνο (pactum), ἔρχομαι σε συμφωνία, εἰδ. ἐκμισθώνω
(paciscor) Γ, 8, 1 — πάκτον = μίσθωμα (pensio), αὐτ. / συμφωνία, δρος, αἴ-
ρεση, «τρόπος» (σε δωρεά, ΛΚ 503) Γ, 2, 3.

Πρβλ. το ακαταλαβίστικο νομικό κείμενο

'Εχν εἰς τῶν δύο ῥέων στιπουλάνδων ἡ τῶν δύο κοινωνῶν
ἀργενταρίων ποιήσῃ πάκτον, οὐ βλάπτει τὸν ἔτερον, εἰ καὶ
καταβολῆς ἔστι δεκτικός· οὔτε γὰρ νοβατεύειν δύναται.

Θυμίζει λίγο την σημερινή διάλεκτο της πληροφορικής.

Εδώ 5 λεξιεις είναι λατινικές και γραμμένες στα φραγκοχιώτικα.

Γλωσσάριο

Ρέων:μερών **reus**: μερος σε μια συμβαση, νομικη δεσμευση

Στιπουλάνδων: συμβαλλομενων **stipulatus** από το ρημα **stipular**,

Αργεντάριος: αγρυραμοιβός **argentarius** από το **argentum**: άργυρος.

Πάκτον: από το pactum βλ.λ. [πάκτον](#)
Νοβατεύω: ανανεώνω novatio από το novus νεος

Ηγούμαι

ήγεομαι (ἄγω), Δωρ. ἀγ-, παρατ. ήγούμην, Ιων. -εόμην ἡ -εύμην, μέλ. ἥγήσομαι, αόρ. α' ἥγησάμην, παρακ. ἥγημαι, Αποθ.-

I

- . 1. προηγούμαι, έχω προβάδισμα, σε Όμηρ. κ.λπ.. με δοτ. προσ., οδηγώ, ανοίγω το δρόμο σε κάποιον, καθιδηγώ, στον ίδ.. επίσης, όδὸν ἥγήσασθαι, προπορεύομαι στην οδό, Λατ. praeire viam, σε Ομήρ. Οδ.
2. με δοτ. προσ. και γεν. πράγμ., είμαι ο αρχηγός κάποιου σε κάτι· ἀοιδὸς ἡμῖν ἥγείσθω ὁρχηθμοῖο, στο ίδ.. ήγούμαί τινι σοφίας, ὡδῆς, σε Πίνδ. κ.λπ.. και μόνο με γεν. πράγμ., ήγούμαι νόμων, αρχίζω το άσμα, το μέλος, στον ίδ. κ.λπ.
3. με αιτ. πράγμ., οδηγώ, διευθύνω· τὰς πομπάς, σε Δημ. κ.λπ.

II.

1. οδηγώ στρατό ἡ στόλο, με δοτ., σε Όμηρ. κ.λπ.. με γεν., είμαι οδηγός ἡ αρχηγός, ηγεμόνας ἡ κυβερνήτης κάποιου, στον ίδ. 2. απόλ., οἱ **ήγούμενοι**, οι άρχοντες, οι εξουσιαστές, οι κυβερνώντες, σε Σοφ.. ήγούμενοι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, πρόκριτοι μεταξύ των αδελφών, σε Κ.Δ.

III.

1. νομίζω, φρονώ, πιστεύω, Λατ. **ducere**, σε Ηρόδ. κ.λπ.. ήγούμαί τι εἶναι, στον ίδ.
2. με προσθήκη λέξης που δηλώνει ιδιότητα· ήγούμαί τινα βασιλέα, θεωρώ ἡ υπολήπτομαι κάποιον ως βασιλιά, στον ίδ.. ήγούμαί τι περὶ πολλοῦ, στον ίδ.. περὶ πλείστου, σε Θουκ.
3. ήγούμαι θεούς, πιστεύω στους θεούς, σε Ευρ. κ.λπ.. πρβλ. νομίζω .
4. ήγούμαι δεῖν, νομίζω ότι πρέπει, θεωρώ ότι είναι καλό, απαραίτητο να κάνω, με απαρέμφ., σε Δημ.. με αυτή τη σημασία σε άλλες περιπτώσεις και χωρίς το δεῖν· παθεῖν μᾶλλον ἥγησάμενοι ἦ..., σε Θουκ.

IV. ο παρακ. χρησιμ. με Παθ. σημασία· τὰ ἀγημένα = τὰ νομιζόμενα, σε χρησμ. παρά Δημ. ²⁶⁵

obligatio

obligatfo, dniSy f. (obligo),

Obligatio est vinculum juris quo necessitate adstringimur alicujus
rei solvendae, id est, facienda vel prestandae.-

Η νομικως εννοουμενη **obligatio** ονομαζεται **ενοχή**. Το δικαιο που διεπει τις ενοχές καλειται

ενοχικον δικαιον. Ετυμολογειται από το **εν** και **εχω** : εχω καποιον μεσα επομενως δεσμευω.

Πλ. Τη φραση « **μπηκαμε μεσα**» δηλ εχουμε πολλες υποχρεωσεις, ενοχές.

Η ενοχή (obligatio) είναι νόμικος δεσμός (υποχρεωση). Για να
λύθει (solutio), να απαλλαγούμε από την δέσμευση, πρέπει να πράξουμε ἢ να παραλείψουμε κάτι.
Ο ένοχος είναι ο υποκείμενος σε ποινη του ποινικού δικαίου.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1]

Χρόνια το μεροκάματο
κοπίδι και σφυρί
έφτιαξα ένα σκαρί¹
για το χατήρι σου
σκάλισα στη **πρυμάτσα** του
γοργόνα θαλασσιά
κι έγινα μια βραδυά
καραβοκύρης σου

Ατυχεις οι στιχοι του Λευτερη Παπαδόπουλου. Η πρυμάτσα είναι σχοινι και μη δεκτικον σκαλισματος.
Μπερδευει την πρυματσα με την πρυμνη. Κατόπιν συγχέει την πρυμνη με την πλώρη αφου οι φγουρες
και ειδικά οι γοργονες, σκαλιζοντουσαν στην πλώρη και δεν βαφονταν θαλασσιές!